

20 ΙΑΝ. 2017

Σελίδες απάντησης: 3
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 25/1/ 2017
Αριθμ. Πρωτ.: 1407

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Διατροφική πολιτική και διατροφικές συνήθειες»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2094/16-12-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ι. Λαγός**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων διατροφικής πολιτικής κάθε χώρας, παρά την ύπαρξη σημαντικών διατροφικών μελετών από το εξωτερικό, οφείλει να βασίζεται σε δεδομένα από εθνικό αντιπροσωπευτικό δείγμα του εκάστοτε πληθυσμού.

Ο όρος “γρήγορο φαγητό” (“fast food”) έχει αποκτήσει μία ιδιαίτερα αρνητική σημασία λόγω του ότι στον δυτικό κόσμο αναφέρεται κυρίως σε τρόφιμα, τα οποία περιέχουν επεξεργασμένα κρέατα, πολλά λιπαρά, ελάχιστα έως καθόλου λαχανικά και, συνεπώς, είναι φτωχά σε εδώδιμες ίνες, βιταμίνες, μέταλλα και άλλα απαραίτητα συστατικά, καθώς και αντιοξειδωτικές ουσίες. Γρήγορο ή πρόχειρο φαγητό στην Ελλάδα, όμως, είναι δυνατόν να θεωρηθεί και μία χορτόπιτα, η οποία προετοιμάστηκε σε φούρνο της γειτονιάς, χρησιμοποιώντας ελαιόλαδο ως λιπαρή ύλη και χορταρικά, όπως σπανάκι, φρέσκο κρεμμυδάκι και πληθώρα μυρωδικών βοτάνων, μία έτοιμη σαλάτα σε κάποιο ταχυφαγείο ή και ένα κουλούρι με σουσάμι (με ή χωρίς κάποιο παραδοσιακό ελληνικό τυρί), τα οποία, κατά βάση, συνάδουν με το πρότυπο της Μεσογειακής διατροφής. Από την άλλη πλευρά, το σπιτικό φαγητό, εάν βασίζεται αποκλειστικά στο τηγάνισμα και περιέχει σε καθημερινή βάση κρέατα (επεξεργασμένα ή μη), μεγάλες ποσότητες αλατιού και λίγα έως καθόλου λαχανικά, μπορεί κάλλιστα να επιβαρύνει την υγεία.

Επομένως, στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων [αρμόδιος ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ)] είναι:

- από τη μία να ευαισθητοποιήσει τις επιχειρήσεις τροφίμων να βελτιώσουν το διατροφικό προφίλ των προϊόντων που διαθέτουν και
- από την άλλη να ευαισθητοποιήσει τους καταναλωτές να μαγειρεύουν πιο υγιεινά, να κάνουν σωστές επιλογές όταν αγοράζουν τρόφιμα, αλλά και να απαιτούν από τους επιχειρηματίες και μάγειρες σε χώρους μαζικής εστίασης να κάνουν λιγότερη χρήση αλατιού και άλλων συστατικών που μπορούν να επιβαρύνουν την υγεία. Άλλωστε, οι απαιτήσεις των καταναλωτών είναι η μεγαλύτερη και σημαντικότερη κινητήρια δύναμη για να γίνουν αλλαγές στον χώρο των επεξεργασμένων τροφίμων και της μαζικής εστίασης.

Ως προς τη βελτίωση και την ανασύνθεση τροφίμων, ο ΕΦΕΤ έχει ξεκινήσει δράσεις με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης αλατιού και την εξάλειψη των βιομηχανικώς παραγόμενων τρανς λιπαρών. Η μείωση αυτών αποτελεί προτεραιότητα τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο στον χώρο της δημόσιας υγείας. Μία διαίτα υψηλή σε αλάτι δεν σχετίζεται μόνο με αυξημένη αρτηριακή πίεση και καρδιαγγειακά νοσήματα, αλλά και με τον καρκίνο του στομάχου. Αντίστοιχα, τα βιομηχανικώς παραγόμενα τρανς λιπαρά σχετίζονται και αυτά με καρδιαγγειακή νόσο, αλλά και με κάποιες μορφές καρκίνου.

Ο ΕΦΕΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του:

- έχει υπογράψει Μνημόνιο Συνεργασίας με τη Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδας για μείωση αλατιού και εξάλειψη βιομηχανικώς παραγόμενων τρανς λιπαρών οξέων στα γεύματα που διατίθενται από τα μέλη της Λέσχης και
- υπέγραψε, τον Μάρτιο του 2016, Πρωτόκολλο Συνεργασίας με την Ομοσπονδία Αρτοποιών Ελλάδας για μείωση αλατιού σε εθελοντική βάση στο ψωμί που διατίθεται από τους φούρνους. Το όριο που τέθηκε για το αλάτι στο ψωμί είναι 1,2% επί του τελικού προϊόντος.

Η επιτυχία των παραπάνω συνεργασιών βασίζεται, μεταξύ πολλών παραγόντων, και στην ενημέρωση των πολιτών.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ο ΕΦΕΤ, πριν προβεί σε στοχευμένες δράσεις ενημέρωσης, εκπονεί:

- α) ειδικά σχεδιασμένες μελέτες σε εθνικά αντιπροσωπευτικό δείγμα του ελληνικού πληθυσμού ως προς τις γνώσεις τους και τη στάση τους σε θέματα διατροφής και
- β) διερευνητικά προγράμματα εκτίμησης της περιεκτικότητας διαφόρων κατηγοριών τροφίμων σε συστατικά, όπως το αλάτι και τα τρανς λιπαρά.

Βάσει των δεδομένων από τα στοιχεία που συλλέγει, ο ΕΦΕΤ έχει προβεί στις παρακάτω δράσεις σχετικά με την ενημέρωση των καταναλωτών για μείωση αλατιού:

- Ενημερωτικό Φυλλάδιο για τη μείωση κατανάλωσης αλατιού (με πληροφορίες που αφορούν στις συστάσεις, στην ανάγνωση και κατανόηση των ετικετών των τροφίμων και σε πρακτικούς τρόπους μείωσης της πρόσληψης αλατιού).
- Οδηγό αντικατάστασης αλατιού με μυρωδικά βότανα της ελληνικής γης (συνεργασία ΕΦΕΤ και Λέσχης Αρχιμαγείρων Ελλάδας) σε συνήθη φαγητά της ελληνικής κουζίνας.
- Σποτ ενημέρωσης σχετικά με τις συστάσεις για μείωση αλατιού ακόμη και από την παιδική ηλικία, καθώς και για τις κρυφές πηγές αλατιού, το οποίο προβλήθηκε στις πλατφόρμες του ΗΣΑΠ και του ΜΕΤΡΟ το 2014.
- Infographic σχεδιασμένο από τον ΕΦΕΤ και τον Πανελλήνιο Σύλλογο Διαιτολόγων Διατροφολόγων με πέντε πρακτικά βήματα για τη μείωση της πρόσληψης αλατιού.

Παράλληλα, γίνονται πολλές ενημερωτικές εκδηλώσεις σχετικά με τη διατροφή τόσο στον γενικό πληθυσμό όσο και, πιο στοχευμένα, σε μαθητές και εκπαιδευτικούς. Συγκεκριμένα, οι καταναλωτές νεαρής ηλικίας (μαθητές) αποτελούν μία ιδιαίτερα ευαίσθητη πληθυσμιακή ομάδα, στην οποία έχουν επικεντρωθεί και επικεντρώνονται πολλές δράσεις του ΕΦΕΤ ως προς τη διατροφή.

Όσον αφορά στη συστηματοποίηση και ενίσχυση της διδασκαλίας των βασικών αρχών διατροφής στα σχολεία, ο ΕΦΕΤ έχει, ήδη, προβεί στις παρακάτω ενέργειες:

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού: Ο ΕΦΕΤ έχει αναπτύξει ειδικό εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές αλλά και για εκπαιδευτικούς σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την υγιεινή διατροφή. Στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ έχει αναρτηθεί σχετικό υλικό που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, τις βασικές αρχές επιλογής υγιεινών σνακ
στο
σχολείο
(http://www.efet.gr/images/efet_res/docs/nutrition/kilikia_n.pdf), αλλά και πιο

ειδικά θέματα που άπτονται της ασφάλειας των τροφίμων (π.χ. ενημερωτικό υλικό για εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές σχετικά με την υπερβολική κατανάλωση ενεργειακών ποτών που περιέχουν καφεΐνη http://portal.efet.gr/images/efet_res/docs/Flash Docs/Energy%20Drinks/index.html). Το υλικό περί διατροφής και ασφάλειας τροφίμων έχει πάρει έγκριση από τη Διεύθυνση Αγωγής Υγείας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, προκειμένου να χρησιμοποιείται από τους εκπαιδευτικούς.

▪ Εκπαιδεύσεις: Παράλληλα, έχει αναπτυχθεί υλικό (πιο απλό για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και πιο ειδικό για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) σε μορφή powerpoint από τη Διεύθυνση Διατροφικής Πολιτικής και Έρευνών του ΕΦΕΤ σχετικά με τη διατροφή, το οποίο έχει παρουσιαστεί από το επιστημονικό προσωπικό του ΕΦΕΤ σε μαθητές αλλά και σε εκπαιδευτικούς, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης από τους διευθυντές των σχολείων. Συγκεκριμένα, ο ΕΦΕΤ έχει προβεί σε παρουσιάσεις των βασικών αρχών υγιεινής διατροφής με παραδείγματα και συζητήσεις που αφορούν:

- ο στις αρχές της παραδοσιακής Μεσογειακής διατροφής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία των φρούτων, των λαχανικών και των γαλακτοκομικών προϊόντων για μια σωστή ανάπτυξη,

- ο στη λήψη τακτικών γευμάτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη λήψη πρωινού γεύματος αλλά και στη σημασία του κολατσιού (παραθέτοντας, παράλληλα, παραδείγματα υγιεινών επιλογών),

- ο στη σημασία μείωσης πρόσληψης αλατιού, κορεσμένων και τρανς λιπαρών, καθώς και σακχάρων για βέλτιστη υγεία και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (διάθεση, επιδόσεις στα μαθήματα/αθλητικές δραστηριότητες) και γενικότερα για τη σημασία μείωσης της κατανάλωσης τροφίμων που είναι πλούσια σε θερμίδες και φτωχά σε θρεπτικά συστατικά,

- ο στη σημασία κατανάλωσης των αδρά επεξεργασμένων αμυλούχων τροφίμων και γενικότερα τη σημασία των εδώδιμων ινών,

- ο στη σημασία του νερού και τη σημασία μείωσης της κατανάλωσης ποτών και ροφημάτων πλούσιων σε σάκχαρα,

- ο στις πηγές καφεΐνης και τις πιθανές επιδράσεις της καφεΐνης στην υγεία και την ανάπτυξη των παιδιών (και την αποθάρρυνση της κατανάλωσης ενεργειακών ποτών) και

- ο στην παρουσία προσθέτων (π.χ. χρωστικές, συντηρητικά κ.τ.λ.) στα επεξεργασμένα τρόφιμα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, σε περιόδους οικονομικής κρίσης, οι καταναλωτές τείνουν να επιλέγουν τρόφιμα περισσότερο βάσει της τιμής και της γεύσης τους και λιγότερο βάσει του διατροφικού τους προφίλ. Παρόλα αυτά, οι προσπάθειες ενημέρωσης τόσο των επιχειρηματιών τροφίμων όσο και των καταναλωτών και ιδιαίτερα εκείνων νεαρής ηλικίας συνεχίζονται, προκειμένου να γίνουν συνειδητές ορθές διαιτητικές επιλογές από όλους.

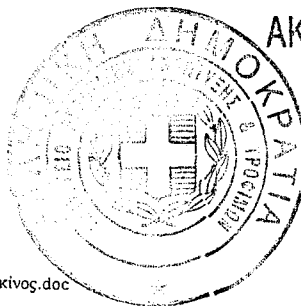
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Υγείας-Γρ. κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Ι. Λαγό

[Handwritten signature]
Π. Μαρδάρης